

ประวูฒิ เพิ่มทรัพั: ทรศนะขงเกศตรกรต่อกรพัฒนาศักยภาพแหล่งท่องเทียวเพื่อเอื้อต่อจุดผ่านแดนช่องสะง่า บ้านไพรพัฒนา อ.ภูสิงห์ จ.ศรีสะเกษ

มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ ๒๕๕๑

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณและคุณภาพมีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาทรศนะและความคิดเห็นของเกศตรกรต่อกรพัฒนาศักยภาพแหล่งท่องเทียว : เพื่อเอื้อต่อจุดผ่านแดนช่องสะง่า บ้านไพรพัฒนา อ.ภูสิงห์ จ.ศรีสะเกษ โดยมีประชากรและ กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้เป็นเกศตรกรผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาแหล่งท่องเทียวจุดผ่านแดนช่องสะง่า ตำบลไพรพัฒนา จำนวน ๕ หมู่บ้าน จำนวนตัวอย่าง ๒๓๔ คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในได้สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยตามขั้นตอนดังต่อไปนี้ ๑.ศึกษาเอกสาร แนวความคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ๒. สร้างแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ ได้จากการศึกษาเอกสาร แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาสร้างเป็นข้อคำถามนำแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ที่ได้เสนอที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบแล้ว

ผลการวิจัยพบว่า ทรศนะและแนวความคิดของเกศตรกรต่อกรพัฒนาแหล่งท่องเทียว ที่สัมพันธ์กับแนวทางบริหารจัดการการท่องเที่ยวของชุมชน ๕ แนวทาง คือ ๑. ทรศนะต่อกรบริหารจัดการแหล่งท่องเทียวของชุมชน พบว่า ความคิดเห็นของประชากรกลุ่มตัวอย่างต่อกรบริหารจัดการแหล่งท่องเทียวของชุมชนและเห็นด้วยว่าควรวางแผนกำหนดยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวของชุมชนอย่างชัดเจน ทั้งนี้เกศตรกรควรมีบทบาทส่งเสริมและกำหนดคนโยบาย เพื่อบริหารจัดการการท่องเที่ยวได้ด้วยตนเอง เพราะการบริหารจัดการการท่องเที่ยวของชุมชน โดยเกศตรกรด้วยกันง่ายต่อการควบคุมดูแล

๒. ทรศนะของเกศตรกรต่อกรบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางการท่องเที่ยว พบว่า เกศตรกรเห็นด้วยกับการบริหารจัดการแหล่งท่องเทียวควบคู่กับการดูแลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และสร้างความตระหนักและปลูกฝังจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ โดยเห็นด้วยกับการจัดระบบใช้ทรัพยากรอย่างยั่งยืนและใช้อย่างคุ้มค่า อยู่ในระดับมาก

๓. ทรศนะเกศตรกรต่อกรมีส่วนร่วมจัดการการท่องเที่ยวชุมชน พบว่าปัจจุบันภาครัฐและภาคประชาชนของชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งท่องเทียวชุมชน อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย=๒.๕๒) และการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายจะก่อให้เกิดพลังของความร่วมมือในการพัฒนาฯ

๔. ทรศนะเกษตรกรต่อการพัฒนาศักยภาพพื้นที่เพื่อรองรับนักท่องเที่ยว พบว่า เกษตรกรต้องการพัฒนาศักยภาพพื้นที่เพื่อรองรับนักท่องเที่ยว และเชื่อว่าที่ตั้งของแหล่งท่องเที่ยวชุมชนมีลักษณะพร้อมเหมาะสม

๕. ทรศนะเกษตรกรต่อการเปิดโอกาสและกระจายรายได้ให้คนในท้องถิ่น พบว่า หากการท่องเที่ยวมีศักยภาพจริงจะนำไปสู่การเปิดโอกาสและกระจายรายได้ให้คนในท้องถิ่นอยู่ในระดับมาก เพราะการท่องเที่ยวเข้ามามีบทบาทต่อชีวิตของคนในชุมชนย่อมเป็นการเปิดโอกาสให้คนในท้องถิ่นมีอาชีพเสริม และมั่นใจว่าการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวชุมชนในอนาคตเป็นทางเลือกหนึ่งให้ท้องถิ่นสร้างรายได้

ปัญหาและอุปสรรค

เกษตรกรมีทรศนะว่า ยังมีปัญหาและอุปสรรคหลายด้านในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว บริเวณช่องสะง่า (จุดผ่านแดนไทย/กัมพูชา)ร่วมทั้งการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบริเวณรอบ ๆ จุดผ่านแดนช่องสะง่า จำแนกได้ดังนี้ คือ ปัญหาด้านสาธารณูปโภค โดยเกษตรกรกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสัมภาษณ์ว่าน่าจะมีการส่งเสริมและพัฒนาระบบการคมนาคม เช่น ถนน/ไฟฟ้า /ประปา/ระบบสื่อสาร/ ฯลฯ รวมทั้งเรื่องของงบประมาณด้านการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวน่าจะได้รับการส่งเสริมสนับสนุนโดยหน่วยงานรัฐ

นอกจากนั้นเกษตรกรยังขาดความชำนาญด้านการลงทุนและการผลิตสินค้า ในขณะที่นักท่องเที่ยวมีความต้องการสินค้าจากชุมชนมากขึ้น แนวคิดด้านการผลิตสินค้าเพื่อป้อนตลาดยังเป็นข้อถกเถียงของเกษตรกร เนื่องจากสินค้าที่ออกจำหน่ายส่วนใหญ่ขาดการวางแผนด้านการผลิตและการส่งเสริม เกษตรกรส่วนใหญ่ผลิตสินค้าตามแบบดั้งเดิม และเป็นสินค้าพื้นเมืองด้านการเกษตรเป็นหลัก อย่างไรก็ตามแนวทางการผลิตสินค้าของชุมชนยังหารูปแบบชัดเจนไม่ได้ แต่ในอนาคตกลุ่มเกษตรกรมีแนวโน้มร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐมากขึ้นซึ่งจะนำไปสู่แนวทางการส่งเสริมรูปแบบสินค้าและบริการต่อไป

อย่างไรก็ตามยังมีปัญหาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกไม่ว่าจะเป็นปัญหาขยะมูลฝอย/น้ำเสีย โดยเกษตรกรเชื่อว่าการสร้างศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวควรมีระบบจัดการกับสิ่งแวดล้อมและสาธารณูปโภคอย่างเหมาะสม ตลอดจนระบบการติดต่อสื่อสารควรได้รับการพัฒนาให้ทันสมัยและเพียงพอต่อความต้องการของนักท่องเที่ยว

MR.Prawut Phoemasap : The agriculturist's opinion on potential development of tourist attraction places : to help Sagnom border Phaiphattana village, Pusing District, Sisaket Province

Sisaket Rajabhat University 2008

Abstract

This research was quantitative and qualitative, it aimed to study the opinion and idea of agriculturists on potential development of tourist attraction places : to help Sagnom border Phaiphattana village, Pusing District, Sisaket Province. Population and sample group on this research were agriculturists who related to development of tourist attraction places of Sagnom border; Phaiphattana sub-district, there were 9 villages and 234 sample people. Tool for research made was as follows: 1) studying document, concept, theory and related research and 2) making questionnaire and interviewing form, as studied all of them, they were taken by researcher to make questions and questionnaires and interviewing form were proposed to consultant and experts for testing.

The result found that the opinion and idea of agriculturists on development of tourist attraction places related with 5 ways of administration and management of public tourism i.e.

1) The opinion on administration and management of public tourist attraction places found that the opinion of sample group on administration and management of public tourist attraction places agreed that it should clearly planed to stipulate a policy of public tourism, even though agriculturists should have a role to encourage and stipulate a policy for administrating and managing self tourism, because public administration and management with agriculturists was easy to control.

2) The opinion of agriculturists on administration and management of natural resource and tourism environment found that agriculturists agreed with

administration and management of tourist attraction places dual with looking after natural resources and environment and realized and inculcated on conservation of natural resources which agreed with system management for using resources enduringly and worthily, it was at high level.

3) The opinion of agriculturists on participation of public tourism management found that recently, government and public people had participated on development of public tourist attraction places, it was at high level (mean=2.52) and the participation of all will have been occurred power of developing participation. All this, public should encourage a participation of group on thinking and decision together with campaign of advertising to realize some ones on public participation.

4) The opinion of agriculturists on potential development of location to receive tourists found that agriculturists needed potential development of location to receive tourists and believed that a location of public tourist attraction places is suitable.

5) The opinion of agriculturists on giving opportunities and distribution profits for local people found that if tourism was efficiency, it will lead to give opportunities and to distribute profits to local people in a high level. Because tourism has become to be a role of public lives, it should give local people opportunities to have adding occupation and they were convinced that the development of public tourist attraction places in the future should be a choice for local to get profits.

Problem and Obstacle

Agriculturists had thought that there were problems and obstacles on development of tourist attraction places in Sagnam border (the border between Thailand and Cambodia) including a development of its surrounding tourist attraction places sorting out as follows: a problem of public utility which sample agriculturists answered interview that it should encourage and develop communicative system such as road, electricity, water supply and communicative system etc., including a budget of development for tourist attraction places, they should be encouraged by government

Not only that, agriculturists had no expert about investment and production, at the same time, tourists needed more public products. A concept about production for supplying the market had still argued of agriculturists due to products selling had mostly got the lack of planning about production and encouragement. Most of agriculturists had originally produced and products were mainly local agricultural products. The way of public production, however, was no clearly model, but in the future, agriculturist group will trend more to cooperate with government Bureau which lead to the way of encouragement product model and service continuously.

Anyhow, there still are problem about environment and convenience, even though, rubbish and bad water problem which agriculturists have believed that making efficiency of tourist attraction places should have system to manage environment and public utility suitably, including communicative system should develop to be update and enough for requiring of tourists.

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาวิจัยค้นคว้าในครั้งนี้ สำเร็จลุล่วงด้วยดี เนื่องจากได้รับความอนุเคราะห์ของบุคคล และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้วยหลายแหล่ง ซึ่งไม่อาจนำมากล่าวได้ทั้งหมด ผู้มีพระคุณท่านแรก นายกองค้การบริหารส่วนตำบลไพรพัฒนา ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลไพรพัฒนา ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ข้อมูลข่าวสารและข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการวิจัย

นอกจากนี้ขอขอบพระคุณกำนันและผู้ใหญ่บ้านทุกหมู่บ้านในตำบลห้วยตึกชู ตำบลไพรพัฒนา ตำบลโคกตาล ที่ให้ความอนุเคราะห์ด้านสถานที่และจัดเก็บข้อมูลวิจัย

ขอขอบพระคุณผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการวิจัยในครั้งนี้ ที่คอยให้การสนับสนุน ช่วยเหลืองานวิจัยในด้านการพิมพ์เอกสารตลอดมา ความดีทั้งหลาย ทั้งหมดที่ได้จากการศึกษา ผู้ศึกษาขอเทิดไว้เป็นเครื่องบูชา พระคุณบิดา มารดา คณาจารย์และผู้มีพระคุณทุกท่าน

ประวูฒิ เพิ่มทรัพย์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	(ก)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	(ค)
กิตติกรรมประกาศ	(ง)
สารบัญ	(ช)
สารบัญตาราง	(ฉ)
สารบัญแผนภูมิ	(ญ)
บทที่	
๑. บทนำ	๑
ความสำคัญและที่มาของปัญหา	๑
วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย	๓
ขอบเขตของงานวิจัย	๔
นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย	๔
๒. แนวคิดทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๖
แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว	๖
แนวคิดเกี่ยวกับศักยภาพแหล่งท่องเที่ยว	๑๖
แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของชุมชนกับการจัดการท่องเที่ยว	๒๑
แนวคิดเกี่ยวกับการวางแผนจัดการแหล่งท่องเที่ยว	๒๖
แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาที่ยั่งยืน	๒๘
ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๓๓

๓. ระเบียบวิธีวิจัย	๓๖
ประชากรกลุ่มตัวอย่าง	๓๖
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	๓๗
การสร้างเครื่องมือในการเก็บข้อมูล	๓๗
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	๓๗
การวิเคราะห์ข้อมูล	๓๘
๔. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	๓๙
ตอนที่ ๑ การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคล ปัจจัยเศรษฐกิจและสังคม	๔๐
ตอนที่ ๒ ทรรศนะและแนวความคิดของเกษตรกรต่อการพัฒนา แหล่งท่องเที่ยว	๔๕
ตอนที่ ๓ การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น ของการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว	๕๕
๕. สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	๕๘
บรรณานุกรม	๗๐
ภาคผนวก	๗๑
ประวัติการศึกษา	๑๑๑

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
๑. เพศของผู้ตอบแบบสอบถาม	๔๐
๒. อายุของผู้ตอบแบบสอบถาม	๔๑
๓. วุฒิการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม	๔๒
๔. การประกอบอาชีพของผู้ตอบแบบสอบถาม	๔๓
๕. รายได้เฉลี่ยต่อปีของผู้ตอบแบบสอบถาม	๔๔
๖. ทัศนคติต่อการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวของชุมชน	๔๕
๗. ทัศนคติต่อการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทางการท่องเที่ยว	๔๖
๘. ทัศนคติเกษตรกรต่อการมีส่วนร่วมต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวชุมชน	๔๗
๙. ทัศนคติเกษตรกรต่อการพัฒนาศักยภาพพื้นที่เพื่อรองรับนักท่องเที่ยว	๕๑
๑๐. ทัศนคติของเกษตรกรต่อการเปิดโอกาสและกระจายรายได้ให้คนในท้องถิ่น	๕๓

สารบัญแผนภูมิ

ตารางที่	หน้า	
๑	เพศของผู้ตอบแบบสอบถาม	๔๐
๒	อายุของผู้ตอบแบบสอบถาม	๔๑
๓	วุฒิการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม	๔๒
๔	การประกอบอาชีพเกษตรกรของผู้ตอบแบบสอบถาม	๔๓
๕	รายได้เฉลี่ยต่อปีของผู้ตอบแบบสอบถาม	๔๔